

Strategi

for samarbejdet med frivillige i **Region Midtjylland**

UDKAST

Forord

De frivilliges indsats er værdsat i Region Midtjylland. Vi ser de frivillige som et værdifuldt supplement til den professionelle indsats. Samtidig er vi opmærksomme på, at samarbejdet med frivillige og frivillige organisationer kan være en hårfin balance, og at frivillige hverken kan, må eller skal erstatte det fagprofessionelle arbejde.

På mange af Region Midtjyllands arbejdspladser har man gode erfaringer med at samarbejde med frivillige og frivillige organisationer. Der er hver dag mange frivillige, der yder en uvurderlig indsats, eksempelvis som samtalepartnere for patienter eller som vejvisere på hospitalerne. Der findes også en lang række patientstøtteordninger i regi af patientforeninger, hvor frivillige medvirker til information og læring om svære sygdommes vilkår for patienter og pårørende.

Med en fælles strategi for samarbejdet med frivillige i Region Midtjylland, ønsker regionsrådet og Regions-MEDudvalget at anerkende og inspirere til at fortsætte udviklingen af samarbejdet med frivillige. Det er også ambitionen at øge synligheden omkring de frivilliges indsats og fremme borgernes muligheder for at udvise aktivt medborgerskab gennem frivilligt arbejde.

Frivillighed og aktivt medborgerskab er tæt forbundet. Gennem frivillighed og aktivt medborgerskab kan der skabes nye løsninger og samarbejdsformer, der kan være til glæde og gavn for både patienter, pårørende, medarbejdere og de frivillige selv. Samtidigt kan et godt samspil med frivillige bidrage til den fortsatte udvikling af et sundhedsvæsen, hvor borgernes perspektiver og erfaringer bringes i spil.

Strategien er udformet med stor respekt for, at et godt samspil med frivillige kun kan udvikle sig, hvis det sker med udgangspunkt i lokale ønsker og behov hos motiverede medarbejdere og frivillige.

Udformningen af strategien har taget afsæt i en behovstilgang og et ønske om, at strategien blev udviklet med bidrag fra både ledere og medarbejdere, en række frivillige organisationer, regionale brugerorganisationer og brugerråd, frivilligcentre mv.

Der er tidligere via MED-systemet aftalt en række principper vedrørende samarbejdet med frivillige og frivillige organisationer. Principperne, som er godkendt i regionsrådet, udgør et vigtigt fundament for strategien, og de sætter rammer for, hvordan samarbejdet med frivillige gribes an i praksis. Principperne kan ses på www.frivillig.rm.dk.

Det forventes, at samarbejdet med frivillige evalueres efter behov i de relevante MED-udvalg.

Frivillighedsstrategien er godkendt af regionsrådet den 24.februar 2015 efter en forudgående høring og dialog med MED-systemet.

Endelig version underskrives af Regionsrådsformand og regionsdirektør.

De 4 pejlemærker i strategien for samarbejdet med frivillige i Region Midtjylland er:

1. De frivilliges indsats fastlægges med afsæt i patienternes/ borgernes ønsker og de lokale arbejdspladser forhold og behov

- Borgernes behov og ønsker er det primære udgangspunkt for samarbejdet med frivillige. Den frivillige indsats er et supplement til den professionelle indsats, og de frivilliges indsats kan ses som en ekstra pårørende eller som en samtalepartner. Det skal være let for borgerne at få viden om relevante tilbud, om kontakt til og hjælp fra frivillige, eksempelvis via patientforeninger, breve og foldere til patienter, informationstavler, hjemmesider mv.
- Borgerne bør selv kunne gøre brug af de frivilliges tilbud, uden at skulle "henvises" af de ansatte – medmindre der er tale om ydelser man visiteres til, som for eksempel hjælp fra de frivillige "112-førstehjælpere". Det kan være relevant at aftale, at nogle tilbud finder sted i privat regi, f.eks. samtaler om hvordan man lever med en alvorlig diagnose eller et tab.
- Det respekteres, at ikke alle patienter/borgere ønsker kontakt med en frivillig, og at frivillige kan takke nej til at påtage sig en opgave eller indgå i en relation.
- Samarbejde med frivillige og frivillige organisationer udvikles ud fra lokale behov og ideer gennem tidlig inddragelse af både personale (inkl. MEDudvalg), brugere/patienter og potentielle frivillige og det tilstræbes, at samarbejdet opleves som ligeværdigt.

2. Det skal være attraktivt at være frivillig og nemt at få overblik over mulighederne for at melde sig som frivillig

- De frivilliges indsats synliggøres, anerkendes og værdsættes, så det opleves meningsfuldt og givende at udføre frivilligt arbejde. Omfanget bør have et passende niveau, og de frivillige organisationer spiller ofte en vigtig rolle i denne sammenhæng.
- De frivilliges indsats synliggøres løbende både lokalt og regionalt, f.eks. ved at fortælle de gode historier om, hvor frivillige gør en forskel.
- På Region Midtjyllands hjemmeside www.frivillig.rm.dk etableres et samlet overblik over, hvor der samarbejdes med frivillige, og hvordan man kan melde sig som mulig frivillig. Sociale medier anvendes, når det vurderes relevant, til informations-/rekrutteringskampagner.
- Når der rekrutteres nye frivillige, anbefales det at indtænke et mangfoldigheds-perspektiv og tilstræbe, at de frivillige har en mangfoldig baggrund. Frivillige med forskellig baggrund, køn og etnicitet kan blandt andet bidrage til at imødekomme

forskellige behov hos borgerne og måske bidrage med forslag til nye løsninger. Mangfoldighedsperspektivet indtænkes, både når der informeres generelt om mulighederne for at blive frivillig, og når der gennemføres målrettede kampagneaktiviteter.

- På forsøgsbasis udvikles en frivilligcafé/informationsstand i forhallen på et eller flere hospitaler i samarbejde med relevante frivillige organisationer og det kommunale frivillighedscenter.
- Region Midtjylland vil arbejde for, at alle frivillige er omfattet af en forsikringsordning.

3. Den frivillige indsats organiseres med klare rammer og tydelig ansvarsfordeling

- Etablering og udvikling af alle former for samarbejde med frivillige tager afsæt i de "Principper og gode råd vedrørende samarbejdet med frivillige og frivillige organisationer", som i 2013 blev aftalt via MED-systemet og godkendt i regionsrådet (se www.frivillig.rm.dk).
- Den ledelsesmæssige forankring af ansvaret for de frivillige skal være tydelig. Det skal også være tydeligt, hvem der har ansvar for hvad, med hensyn til den daglige koordinering og rekruttering mv. De frivillige organisationer spiller ofte en vigtig rolle i denne sammenhæng.
- Rollerne for både de frivillige og professionelle skal være klart definerede, og det skal være nemt for medarbejdere, patienter og pårørende at kende forskel på professionelle og frivillige på hospitaler mv. De frivilliges rolle skal være tydelig for alle parter. De frivillige skal gøres opmærksomme på, at de forventes at optræde apolitisk og upartisk.
- Samarbejdet med frivillige og frivillige organisationer må ikke få negativ indflydelse på arbejdspladsernes rummelighed og sociale ansvar i forhold til ansættelser på særlige vilkår.

4. Netværksdannelse, erfaringsudveksling og spredning af gode løsninger på tværs af arbejdspladser der samarbejder med frivillige

- Efter behov vil der blive arbejdet for, efter behov at fremme netværksdannelse samt idé- og erfaringsudveksling mellem personer, som har ansvar for samarbejdet med frivillige på Region Midtjyllands arbejdspladser.
- Den eksisterende regionale konsulentfunktion vedrørende samarbejdet med frivillige i Koncern HR vil bistå med at etablere relevante netværk/kontakter, og kan efter behov yde sparring og rådgivning.
- Der tages initiativ til lokalt samarbejde med relevante kommunale frivilligcentre, der eventuelt kan være behjælpelige med rådgivning, kompetenceudviklingstiltag, rekruttering mv.

Inspiration

Information om samarbejdet med frivillige i Region Midtjylland: www.frivillig.rm.dk

Inspiration vedr. samarbejde med frivillige og rekruttering af frivillige: www.frivilligjob.dk

Eksempler på samarbejde med frivillige på arbejdspladser i Region Midtjylland:

Vejviser og patientstøtte

På flere af regionens hospitaler er der et samarbejde med bl.a. Dansk Røde Kors om vejviserfunktioner samt tilbud om patientstøtte på en række sengeafdelinger. De frivillige som fungerer som patientstøtte kan tilbyde selskab, samtale og evt. indkøb i kiosken, højtlesning eller blot at lytte som en pårørende.

Kræftens Bekæmpelse har tilknyttet mange frivillige på regionens hospitaler, der kan yde rådgivning til kræftpatienter og pårørende. Der er ofte tale om tidligere kræftpatienter eller pårørende til kræftsyge.

Støtte til psykisk sårbare

På en række af Region Midtjyllands sociale institutioner er der tilknyttet frivillige. De frivillige står bl.a. for sociale arrangementer og fungerer som støttekontaktpersoner.

Region Midtjylland er en del af "EN AF OS - kampagnen", som arbejder for at imødegå stigmatisering og fremme tolerance og åbenhed over for mennesker med psykisk sygdom. Der er tilknyttet mange frivillige ambassadører til EN AF OS - kampagnen som bl.a. tager ud og holder foredrag. "EN AF OS - kampagnen" har succes med at tilknytte især unge og tidligere patienter og brugere som frivillige.

Akutberedskab – 112 - hjælpere

De frivillige "112-førstehjælpere" er en del af det samlede akutberedskab i Region Midtjylland. De frivillige er tilknyttet det såkaldte præhospitale beredskab i udvalgte geografiske områder, hvor de tilkaldes ved hjertestop med henblik på brug af hjertestarter, indtil ambulancen eller den præhospitale akutlæge når frem.

Selvstændige frivilligkorps

På et enkelt hospital i regionen, har man et selvstændigt frivillighedskorps, som ikke er forankret i en frivillig organisation. Det gælder også på flere af Region Midtjyllands hospicer, hvor der er tradition for at inddrage frivillige. Her varetager de frivillige sociale og praktiske opgaver for at afløse de pårørende, f.eks. ved at sidde som "vågekone" hos døende.